

Frågesport, publicerad i Friluftsliv nr 2/11

Knep och knåp

Testa dig själv och kompisarna i friluftskunskap! Vad kan ni om prylar, känner du till de stora friluftprofilerna, har du koll på flora och fauna?

Text: Eva Sahlström

Över 20 poäng: du kanske skulle ägna dig åt friluftsliv ibland, inte bara läsa om det...
20–8 poäng: du hänger med i snacket runt lägerelden, utan att vara nördigt påläst.
7–0 poäng: kanske du ska fråga din lokalavdelning om de kan starta en mullegrupp för vuxna...

Naturfenomen:

5

Under medeltiden sågs fenomenet som ett djävulens bländverk.

4

Förekommer ofta i polartrakterna, framför allt över vidsträckta snö- och isfält, där också den speciella varianten av fenomenet som kallas *fata morgana* kan ses.

3

Uppträder också i subtropiska ökenområden. Eller på varm asfalt sommartid.

2

Orsakas av ljusets brytning och spegling inom vissa luftlager

1

Ökenresenärer kan luras av fenomenet och tro att det finns en hägrande oas framför dem när det bara är sand.

Vandringsled:

5

En lättgången led på 150 km som enbart är markerad som sommarled.

4

Leden går genom en lågt kuperad nationalpark som är känd för sin rika flora.

3

Ovanligt nog drivs de flesta fjällstugorna längs leden inte av Turistföreningen utan av nationalparkens samebyar.

2

Om man inte orkar gå hela leden kan man ta helikopter från Kvikkjokk eller Ritsem till

samevistet Staloluokta som ligger ungefär mitt på leden.

1

Nationalparken som leden går igenom och har fått sitt namn av heter på samiska Badjelánnda.

Djur:

5

På latin heter den *Vulpes lagopus* eller *Alopex lagopus*, och den lever på tundran på norra halvklotet, i Skandinavien enbart i fjällmiljö.

4

Ett rovdjur som bland annat äter fjällämlar, men även växter, bär, insekter och as. Äter gärna kadaver som större rovdjur lämnar efter sig.

3

Akut hotad art i Sverige som trots fridlysning 1928 ännu inte har återhämtat sig.

2

Det nordligaste hunddjuret vars päls på vintern blir vit eller ljust blågrå.

1

En välkänd svensk tillverkare av friluftsutrustning har lånat djurets namn och har djuret som logotyp.

Friluftprofil:

5

Vetenskapsman född 1863, som i grunden var geolog men hade en bredd som var unik även på hans tid. Pionjär inom fjällforskningen.

4

Kompletterade sin ämnesmässiga bredd med praktisk begåvning och utvecklade till exempel instrument och metoder under sina fältarbeten.

3

Under 1890-talet reste han på expedition till Norra Ishavet, och sedan med Nathorstexpeditionen till Spetsbergen och Kung Karls land.

2

Mest känd är han för kartläggningen av Sarek som blev hans livsprojekt.

1

Under 35 somrar i Sarek gjorde han glaciärmätningar och senare meteorologiska och hydrologiska mätningar vid olika stationer. På 1 830 meters höjd på Pärtetjåkko står hans observatorium fortfarande kvar.

Träd:

5

Ingår i släktet *Larix*, ett släkte med cirka tio snabbväxande arter som blir stora och kraftiga.

4

Förekommer inte naturligt i Sverige utan är odlad, men förekommer även förvildad.

3

Har stor andel kärnved med viss motståndskraft mot röta, vilket gjort att virke av detta träd har börjat användas som miljövänligt alternativ till tryckimpregnerad furu.

2

Ett barrträd som till skillnad från andra svenska barrträd tappar barren på hösten.

1

Trädets namn får en att tänka på fågeln lärka.

Naturfenomen: hägring

Vandringsled: Padjelantaleden

Djur: fjällräv

Friluftspofil: Axel Hamberg

Träd: lärkträd